

Deklarationsmoral – samhällsmoral

Moral är motståndskraft mot frestelser.

Man gör gällande att deklarationsmoralen skadas och försämras av det höga skattetrycket. Ett ökat skattetryck medför väl ökade frestelser att söka undgå skatt och ju högre skattetryck desto talrikare förseelser mot sanningsplikten i den på heder och samvete avgivna deklARATIONEN. Men att tala om deklarationsmoral är vilseledande lika väl som ordandet om affärs-moral, smugglarmoral o. s. v. Vad som avses är i verkligheten endast olika sidor av samhällsmoralen såsom frukten av folkets etiska fostran, vars styrka och svaghet blottas under samhällslivets olika yttringar med dess större eller mindre frestelser. Begreppet deklarationsmoral innebär en dimbildning, som länkar ordets makt över tanken. Samhällsmoralen där- emot får sin belysning av deklarations- andans förhållande till sanningsplikten i de skattskyldigas avlämnade självdeklara- tioner.

De skattskyldigas samhällsmoral under- gräves icke på grund av de höga skatterna utan på grund av beskattningssystemets brister, som medföra för allmänheten uppenbara ojämnheter i beskattningen. Re- sultatet av sporadiska granskningar av tillgängligt deklarationsmaterial utvisar att

hela grupper av skattskyldiga år efter år påföres för låga taxeringar. Deklarations- granskningen är alltför begränsad och ge- nom beskattningssystemets bristande ef- fektivitet undgår skattskyldiga i stor ut- sträckning åtal för avgivna falska eller vårdslösa deklARATIONER.

Deklarationsförseelserna voro redan fö- re senaste skattehöjningarna så talrika att man på sina håll ansåg det vara tveksamt om samhällsmoralen ägde tillräcklig styrka för att man i beskattningssystemet stode till svars att begagna ett självdeklarations- förfarande med sanningsplikt i form av uppgifter på heder och samvete. Uppen- bart är att självdeklARATIONER i allt fall måste underkastas sträng kontroll till stöd för deklARANTEN när uppgifterna lämnas. Och kontrollen fyller helt sin uppgift en- dast under förutsättning av påföljd för den som vid kontrollen befunnits ha läm- nat falska eller vårdslösa uppgifter i dekla- rationen.

SjälvdeklARATION på heder och samvete parat med ett genomarbetat kontrollsystem och ett avpassat åtalsförfarande är ännu oprövat som medel att skapa en högre samhällsmoral.

Elias Brandel.
Taxeringsordförande.